

South Park: Závažná sdělení v populární formě

Petr Januschka

Bakalářská práce
2017

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Petr Januschka
Osobní číslo: K14204
Studijní program: B8209 Teorie a praxe audiovizuální tvorby
Studijní obor: Audiovizuální tvorba – Režie a scenáristika
Forma studia: prezenční

Téma práce: 1. Teoretická část:
South Park: Závažná sdělení v populární formě

2. Praktická část:
Audiovizuální dílo nebo tematický soubor audiovizuálních děl,
délka minimálně 10 min., režie

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická část:

Rozsah práce: minimálně 15 normostran textu bez započítání obsahu, rejstříku a obrazových příloh.

Formální podoba: 1 ks v pevné vazbě s popisem na hřbetu i horní desce spolu s CD-R. Dále 2 ks práce, které mohou být v kroužkové vazbě. Práci je třeba rovněž odeslat do knihovny UTB Zlín v elektronické podobě ve formátu pdf. a nahrát do příslušné složky na NAS-FMK.

Pokyny k vypracování: prostudujte a analyzujte dostupné materiály z profesního hlediska a formulujte závěry a získané vědomosti.

2. Praktická část: Výstupní dílo:

a) 2 ks DVD ve formátu DVD-video (PAL) s graficky upraveným bookletem.

b) Písemná explikace z pohledu dané specializace. Minimální rozsah: 2x normostrany.

c) 3 ks technického scénáře v kroužkové vazbě.

d) V případě, že je dílo autorským počinem nebo není součástí praktické části SZZ studenta produkce, je nutné dodržet dále zásady: a - h (dle zadání praktické části práce na oboru Produkce). Tyto data odevzdává za projekt vždy jeden člověk nutná konzultace s vedením AAV.

Všechny odevzdávané materiály musí splňovat vnitřní technické normy AAV pro odevzdávání prací a musí být řádně popsány (jméno, název, logo fakulty, formát, rozlišení). Součástí závěrečné práce je vytištěný a podepsaný formulář "Údaje o bakalářské práci studenta".

V samotné složce na AAV-NAS, označené "Podklady pro katalog FMK UTB ve Zlíně" odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní e-mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam odborné literatury:

ARP, Robert, 2006. South Park and Philosophy. Blackwell Publishing. ISBN 1-4051-6160-4.

WEINSTOCK, Jeffrey Andrew, 2008. Taking South Park Seriously. SUNY Press. ISBN 978-0-7914-7565-2.

FISKE, John, 1989. Understanding Popular Culture. Reutledge. ISBN 0415078768.

FISKE, John, 1987. Television Culture. Methuen. ISBN 0416924301.

MITTEL, Jason, 2009. Television and American Culture. ISBN 0195306678.

STURKEN, Marita a Lisa, CARTWRIGHT, 2010. Studia vizuální kultury. Portál. ISBN 978-80-7367-556-1.

BRADFORD, Arthur. 6 Days to Air: The Making of South Park. Comedy Central, 2011. Dokumentární film.

MESSICK, Graham. 60 minutes: Parker & Stone's subversive comedy. CBS, 2011. Publicistický profil tvůrců

Vedoucí teoretické části:

Mgr. Markéta Dvořáčková
Kabinet teoretických studií

Vedoucí praktické části:

Ing. MgA. Roman Vávra
Ateliér Audiovize

Datum zadání bakalářské práce:

1. prosince 2016

Termín odevzdání bakalářské práce:

9. května 2017

Ve Zlíně dne 1. prosince 2016

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.

děkanka

Bébarová
Mgr. Jana Bébarová
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- беру на вѣдомі, же бакалѣрскѣ/дипломовѣ работѣ будѣ уложѣна в электроникѣ подобѣ в университетнѣм информатичнѣм системѣ а будѣ доступнѣ к нагляднѣтѣ;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 4.5.2017

Petr Januschka
Jméno, příjmení, podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídnou k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Práce si klade za cíl demonstrovat na příkladu epizody „*Navěky nejlepší přátelé*“ postupy, které tvůrci seriálu *Městečko South Park* užívají k implementaci závažného etického a politického sdělení, při zachování zábavního potenciálu i populárního charakteru pořadu. V úvodu se text stručně věnuje historii vzniku seriálu a jeho ideologickému vymezení a následně také rekapitulaci kontroverzního a medializovaného případu, který se stal předobrazem zmíněné epizody.

Klíčová slova: trvale vegetativní stav, satira, subverze, karnevalová kultura, média.

ABSTRACT

Aim of the thesis is to demonstrate techniques used by the creators of the series *South Park* to implement an important ethical and political message, exemplified by the episode „*Best Friends Forever*“ without losing show's signature humor and popularity. At the beginning I briefly examine the history of the series with the focus on its ideology and also sum up the controversial and largely publicized case which became the foundation of the episode.

Keywords: persistent vegetative state, satire, subversion, carnivalesque, media

Poděkování

Velké poděkování patří Mgr. Markétě Dvořáčkové za trpělivé vedení této bakalářské práce a podnětné připomínky vedoucí k jejímu zkvalitnění.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 HISTORIE A IDEOLOGICKÉ VYMEZENÍ SERIÁLU	11
1.1 HISTORIE	11
1.2 IDEOLOGICKÉ VYMEZENÍ	13
2 PŘÍPAD TERRI SCHIAVO	16
3 EPIZODA "NAVĚKY NEJLEPŠÍ PŘÁTELÉ"	19
3.1 VÝROBA EPIZODY.....	19
3.2 DĚJ EPIZODY	20
3.3 UŽITÁ PARADIGMATA	22
3.4 HUMOR	24
3.4.1 RUNNING JOKE JAKO ZÁSTUPNÝ SYMBOL.....	24
3.4.2 OBRÁCENÁ MORÁLKA.....	25
3.4.3 FORMÁLNÍ SUBVERSE	26
3.4.4 KARNEVAL.....	26
4 PŘIJETÍ EPIZODY	28
ZÁVĚR	30
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	31
SEZNAM AUDIOVIZUÁLNÍCH ZDROJŮ	33
SEZNAM OBRÁZKŮ	34
SEZNAM TABULEK	35
SEZNAM PŘÍLOH	36

ÚVOD

V populárním filmu Vesničko má středisková čeká jeden z hrdinů na to, až v televizi “nastaví zrcadlo”, čímž se odkazuje na ono oblíbené sousloví. Jakkoli otřepaná se fráze může zdát, osobně věřím, že správně popisuje vztah umění k realitě. Reflexe a komentář o povaze světa, ve kterém žijeme, je dle mého nedílnou součástí dobrého umění a tím, co mu dává skutečný smysl. Avšak o čím populárnější obsah se jedná, tím se často ambice glosovat skutečnost vytrácí na úkor snahy o vytvoření eskapistického, co možná nejnepříjemněji konzumovatelného tvaru. O to více si vždy cením populárních formátů, kterým se daří prezentovat jasný a konkrétní světonázor, avšak bez “kazatelského” syndromu nebo ztráty vlastního zábavního potenciálu. A takovým je seriál Městečko South Park.

Za svou takřka dvacetiletou historii si seriál vydobyl výhradní postavení v americkém veřejném prostoru, pro svůj nevybíravý, krutý, sprostý, ale vždy přesný, odvážný a komplexní způsob satiry. Podařilo se mu to dokonce v době, která klade silný důraz na politickou korektnost (alespoň tedy ve Spojených státech) a cítit se jím dotčený je dnes v Americe považováno za úsměvné. Oba tvůrci této pozice docílili především důsledným satirizováním všeho jakkoli posvátného nebo i jejich vlastní cílovou skupinou přijímaného. Střílí si tedy nejen z náboženství, jak je tomu u jiných, spíše liberálně orientovaných seriálů, ale i z militantního ateismu. Zesměšňovali argumenty příznivců i odpůrců války v Iráku, násilí páchané policií na minoritách i stejně brutální odezvu na něj, prudérnost ve vztahu k vulgarismům v televizi i jejich neopodstatněné nadužívání. Tím navrací do veřejné debaty názorový centrismus a snahu o nalezení třetí cesty. Vzhledem k enormní názorové polarizaci dnešní společnosti se dle mého jedná o druh postojů, které veřejný prostor silně postrádá.

Ze všech slavných epizod, vyjadřujících se k závažnému společenskému tématu, tento přístup možná nejlépe demonstruje epizoda “Navěky nejlepší přátelé” (“Best Friends Forever”) poprvé vysílaná 30. března 2005. Díl, reflektující extrémně medializovaný případ ukončení života ženy ve vegetativním stavu, promlouvá bez okolků o složitých etických otázkách, které událost provází a zároveň usvědčuje ty, kteří na celé tragédii parazitovali. Činí tak vůči všem zúčastněným citlivě a zároveň pro mnohé překvapivě fundovaně. V první části své práce bych chtěl stručně zmapovat samotný případ a

především jeho mediální obraz. Poté chci zanalyzovat samotnou epizodu “Navěky nejlepší přátelé” především z hlediska scénářistických postupů a filozofických konceptů, které tvůrcům umožnily do epizody implementovat závažné sdělení, aniž by se zpronevěřili humornému charakteru seriálu. Nakonec bych se rád věnoval odezvě, kterou epizoda vyvolala.

Jsem přesvědčen, že seriál Městečko South Park mnohdy skrývá pod fasádou primitivní zábavy promyšlené glosy mnoha fenoménů, které nás denně obklopují. Činí tak často bez příkras nebo ostychů, vždy ale s hlubokým pochopením tématu, o kterém vypráví a zvláštním, ryze vlastním pohledem na morálku. Proto se dle mého jedná o dokonalý produkt populární kultury, kterému má smysl naslouchat.

1 HISTORIE A IDEOLOGICKÉ VYMEZENÍ SERIÁLU

1.1 Historie

V roce 1992 se na University of Colorado poznali Trey Parker a Matt Stone. Parker na shledání vzpomínal v noční show Davida Lettermana. *“Chodili jsme na hodiny filmu. On studoval matematiku a já hudbu, takže jsme tam chodili jen kvůli kreditům... Museli jsme natočit pětiminutový film na šestnáct milimetrů a řekli nám, ať se rozdělíme do dvojic. Brzy jsme zjistili, že všichni ostatní ve třídě chtějí dělat černobílé filmy o prozkoumávání sexuality... A tak jsme řekli: Chceš udělat nějaké vtipy o prdech?”*¹

Byla to ale nejen jejich společná vášeň pro Monty Python, ale především anti-autoritářské a libertariánské postoje, které oba svedly dohromady, aby vytvořili tvůrčí tandem trvající již déle než dvacet let a který Stone popsals jako manželství². Společně v roce 1993 natočili film *Kanibal! Muzikál*, nízkorozpočtovou hororovou komedii s hudebními čísly. Film nebyl přijat na festival Sundance, tvůrci se však i přesto do Utahu vydali a uspořádali improvizovanou projekci v hotelové lobby. Upoutali pozornost Briana Gradena, vysoce postaveného činitele americké televize Fox. Ačkoli se mu nepodařilo strhnout na film více pozornosti, rozpoznal v duu Parker-Stone potenciál a v průběhu let se oběma snažil v prostředí filmového a televizního průmyslu pomoci. V roce 1995 jim dal 1200\$, aby vyrobili animované vánoční přání, které by mohl rozeslat svým přátelům. Jednalo se o vítanou finanční injekci pro oba tvůrce, kteří podle svých slov živořili na jednom jídle denně.³ Během několika týdnů vytvořili asi pětiminutový ručně animovaný skeč s názvem *The Spirit of Christmas*. Ten volně navazuje na krátký film, který vytvořili ještě během studia na univerzitě. Čtveřice chlapců, kteří se posléze stanou hlavními hrdiny seriálu, se zde stává svědky střetnutí Santa Clause a Ježíše, který je znechucen komercializací jeho

¹Late Show with David Letterman. Talkshow. CBS. 15. března 2006.

²MESSICK, Graham. 60 minutes: Parker & Stone's subversive comedy. CBS, 2011. *Publicistický profil tvůrců*

³WILD, David. *South Park's Evil Geniuses and the Triumph of No-Brow Culture*. Časopis Rolling Stone. Dostupné z: <http://www.rollingstone.com/tv/features/south-parks-evil-geniuses-and-the-triumph-of-no-brow-culture-20150113>

oběti. Oba svedou boj ve stylu starých videoher, zatímco se chlapci hádají, na čí stranu se přiklonit. Po chvíli se na místě zázračně zjeví slavný krasobruslař Brian Boitano a všem přítomným vysvětlí, že Vánoce by měly být o vzájemném pochopení a snaze o dobré soužití, bez ohledu na rozdíly mezi lidmi. Ve struktuře, spočívající v konfliktu vyvedeném do absurdního extrému a deus ex machina závěru s morálním ponaučením, předznamenává film seriál, který bude jeho pokračováním.

Film se stal undergroundovou senzací a lidé si jej kopírovali na VHS kazety a CD. Oběma mladíkům začali volat zástupci mnoha amerických televizí s jedinou otázkou: “Co chcete dělat dále?” Získali smlouvu s poměrně novou televizní stanicí jménem Comedy Central na výrobu šesti epizod seriálu Městečko South Park. Název získal po městě v jejich rodném Coloradu, ze kterého se šířily zvěsti o pozorování UFO či Yettiho. Hlavními postavami je čtveřice čtvrtáků s prořízlou pusou- obtloustlý a sociopatický Eric Cartman, který je antagonistou mnoha dílů, Žid Kyle Broflovski, jehož předobrazem je Matt Stone, sociálně slabý Kenny McCormick, který v každém díle prvních sezón zahyne a Stan March, který reprezentuje Treye Parkera.

Obr. 1. Ústřední čtveřice seriálu

Široká veřejnost se se čtveřicí mohla seznámit poprvé 13. srpna 1997 v prvním díle seriálu *Cartman dostává anální sondu*, který sledoval necelý milion diváků. Poslední díl první série už k obrazovkám přilákal 6,4 milionů Američanů a seriál se takřka přes noc stal celostátní senzací a prvním úspěchem Comedy Central.⁴

Trey Parker a Matt Stone i po dvaceti sezónách stále píší a režírují každou epizodu. Za takřka dvacet let se dostali do nespočtu kontroverzí počínaje zobrazením proroka Mohameda, přes znásilnění Indiana Jonese Stevenem Spielbergem a Georgem Lucasem až po takřka otevřenou válku se Scientologickou církví. V průběhu let se jim podařilo zkrátit dobu tvorby jednoho dílu na pouhých šest dní, díky čemuž dokáží bezprostředně reagovat na aktuální společenskou debatu. Krom toho natočili také celovečerní film *South Park: Peklo na zemi* a loutkovou parodii na akční filmy *Team America: Světovéj policajt*. V neposlední řadě uvedli v roce 2011 na Broadway svůj komediální muzikál *The Book of Mormon*, ve kterém se vysmívají, ale také podivným způsobem vyznávají úctu náboženství. Produkce získala 9 cen Tony a stala se jednou z nejúspěšnějších v historii.

1.2 Ideologické vymezení

Brian C. Anderson se ve své knize *South Park Conservatives* snaží podobně jako mnoho jiných prezentovat Městečko South Park jako program obhajující konzervativní hodnoty. Jakkoli vědomi jsou si oba tvůrci oné ironie, že největší kontroverzi často působí obhajoba konzervativních hodnot, je jasné, že označení konzervativci není přesné.⁵ Jak podotkl Stone v rozhovoru pro Time: "...mohli byste klidně napsat knihu *South Park Liberals*, protože jsme napadli hodně legračních věcí, které dělají konzervativní lidi a instituce v

⁴ *South Park (season 1)*. In: Wikipedia [online]. Prosinec 2016 [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/South_Park_\(season_1\)](https://en.wikipedia.org/wiki/South_Park_(season_1))

⁵ WEINSTOCK, Jeffrey Andrew, 2008. *Taking South Park Seriously*. SUNY Press. ISBN 978-0-7914-7565-2.

America. Jsme ale jediní, kdo si dělá srandu z Roba Reinerja, protikuřáckých zákonů a hippies a tak jsme dostali nálepku konzervativci.”⁶

Oba tvůrci se politicky identifikují jako libertariáni a ačkoli ani tato nálepka není ve vztahu k seriálu úplně přiléhavá, pravděpodobně nejbližší definuje jeho specifickou ideologii. Nejoblíbenějšími terči posměchu jsou mediální fenomény uměle vyvolávající strach veřejnosti, extrémní politická korektnost, neschopnost přijmout zodpovědnost za vlastní činy a delegování této zodpovědnosti na „vyšší entitu“, ať už se jedná o vládu či Boha. Zesměšnění čeká většinou také celebrity, kulturu, náboženství a vlastně vše, volající po apriorním respektu. Morální poselství, která často zazní na závěr z úst některého z chlapců, se většinou dotýkají absence osobní disciplíny, střední cesty a nadhledu. Trey Parker k tomu řekl: „*Bud' máte rádi Michaela Moorea anebo chcete kurva jet za moře a střilet Iráčany. Neexistuje žádný střed. Pokud si myslíte, že Michael Moore je blbec, pak jste super křesťanský pravičák.*“⁷

Ideové zakotvení seriálu se pokusila popsat Judith Kegan Gardiner: “*Jeho etika [filmu South Park: Peklo na zemi] se dá označit jako Lehký Qeer (Queer Lite): je neempaticky tolerantní, polymorfně perverzní, rozporuplně gay přívětivá a heteronormativitu narušující (unemphatically tolerant polymorphously perverse, ambiguously gay affirmative and disruptive of heteronormativity), ale také misogynická, třídní a etnocentrická.*”⁸ Obecně se dá říci, že pokusy konzervativců i liberálů přivlastnit si South Park končí neúspěchem. Filozofie seriálu není zakotvena v konkrétní ideologii, ale ve specifickém světovém názoru jeho tvůrců.

⁶ PONIEWOZII, James. *10 Questions for Matt Stone and Trey Parker*. Časopis TIME, Dostupné z: <http://content.time.com/time/magazine/article/0,9171,1169882,00.html>

⁷ *Trey Parker and Matt Stone talk Team America*: In Movieweb [online]. Únor 2016 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: www.movieweb.com/trey-parker-and-matt-stone-talk-team-america-world-police/

⁸ GARDINER, Judith Kegan. *Why Saddam Is Gay: Masculinity Politics in South Park—Bigger, Longer, and Uncut*. Časopis Quarterly Review of Film and Video. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10509200590449958?journalCode=gqrf20>

Obr. 2. Tvůrci se vymezují proti extrémům na obou stranách

2 PŘÍPAD TERRI SCHIAVO

25. února 1990 zkolabovala tehdy 26 letá Theresa Marie “Terri” Schiavo ve svém bytě na Floridě v důsledku srdeční zástavy. Po příjezdu záchranářů byla oživena a intubována, prodělala však rozsáhlé poškození mozku a nebylo vůbec jasné, zda přežije. Po čase bylo jejím rodičům a manželovi Michaelovi oznámeno, že Terri setrvává v tzv. trvalém vegetativním stavu a bude uměle vyživována. V průběhu následujících tří let se Michael pokoušel pomoci své manželce mnoha druhy terapií, žádná však nebyla účinná. V roce 1998 se Michael rozhodl odstranit výživovou trubicí a umožnit tak své ženě odchod. Toto rozhodnutí bylo napadnuto jejími rodiči. Tím započala pro podobný spor bezprecedentní právní bitva, jejíž součástí byla armáda právníků, soudců, přívrženců náboženských skupin, politiků a zástupců médií.

Michael Schiavo tvrdil, že s manželkou, která po sobě nezanechala poslední vůli, o podobné eventualitě mluvil a ta si prý nepřála, aby byl její život uměle prodlužován. Naproti tomu její rodiče byli přesvědčeni, že Terri by jakožto oddaná katolička ukončení života nikdy neschválila. Spor byl veden několik dalších let a provázela jej nárazová mediální pozornost. Vše ale začalo vrcholit na sklonku roku 2003, kdy byla v souladu s rozhodnutím soudu vyživovací trubice odstraněna. Floridští zákonodárci narychlo odhlasovali tzv. “Terri’s Law”, který předal rozhodnutí o umělé výživě ženy do rukou guvernéra Jeba Bushe, a ten okamžitě nařídil trubicí navrátit. Zákon byl však shledán protiústavním a zamítnut. Případu tehdy věnovala jeden díl své show Oprah Winfrey. Začátkem roku 2005 bylo rodičům Schiavo zamítnuto poslední odvolání proti rozhodnutí jejich zetě. Rozhodli se tedy zveřejnit sestříhané záběry jejich dcery, ze kterých vyplývalo, že reaguje na vnější podněty a je schopna elementární komunikace.⁹ Záběry vysílala celostátní média, která zároveň na případ opět zaměřila extrémní pozornost. 18. března 2005 byla vyživovací trubice znovu odstraněna a případ ve sdělovacích prostředcích

⁹ *Terri Schiavo Documentary: The Case's Enduring Legacy*. In The New York Times [online]. Duben 2014. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=O-rQ3tlabvM>

nahradil dosud dominující Válku v Iráku.¹⁰ Dva dny na to Kongres narychlo schválil zákon přidělující pravomoci spojené s případem federálnímu soudu a prezident Bush přiletěl z Texasu do Washingtonu, aby ho krátce po půlnoci podepsal. Soudce však odmítl znovu Schiavo obnovit výživu, protože byl přesvědčen, že i federální soud žalobu rodičů zamítne. Floridské úřady se pokusily ještě narychlo převzít nad ženou opatrovnictví a rozhodnutí zvrátit a v jednu chvíli proti sobě před hospicem stály dva policejní sbory, připravené proti sobě zasáhnout. Guvernér Bush vak intervenci úřadů zastavil a 31. března 2005 Terri Schiavo zemřela.¹¹ Novinář Terence Smith k tomu podotkl: “*Andrew Tyndall, jehož zpráva studuje obsah večerních zpráv vysílacích stanic, říká, že večer, během posledních pěti všedních dnů...tři televize věnovaly dohromady celkem 60 minut, tedy celou hodinu, tomuto příběhu.*”¹⁰

Description of withdrawal of life support	Affirmation (%)	Refutation (%)
Murder	107 (9) ¹	5 (0)
Painless, peaceful, or comfortable death	59 (5) ²	16 (1)
Death by dehydration	46 (4) ³	1 (0)
Death sentence	18 (2)	0 (0)
Death with dignity	14 (1)	3 (0)
Euthanasia	13 (1)	1 (0)
Playing God	8 (1)	0 (0)
Elimination or extermination	7 (1)	0 (0)
Deprivation of food or water	7 (1)	0 (0)
Barbaric act	5 (0)	0 (0)
Medical terrorism	4 (0)	0 (0)
Against God or religion	4 (0)	1 (0)
Physician-assisted suicide	1 (0)	1 (0)

Most common sources of frequent statements:

1. Members of the general public (n = 52); Schindler party (n = 36); politicians (n = 13).
2. Schiavo party (n = 31); doctors w/o declared allegiance (n = 18); journalists and members of the general public (n = 6 each).
3. Doctors w/o declared allegiance (n = 12); journalists (n = 11); politicians and representatives of religious faiths (n = 7 each).

Tab. 1. Mediální charakterizace ukončení životní podpory v případě Schiavo

¹⁰ *The Schiavo Case Receives Strong Media Coverage*. In PBS [online]. Březen 2005 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: http://www.pbs.org/newshour/bb/media-jan-june05-schiavo_3-24/

¹¹ *Report: State Tried Schiavo Grab*. In CBS News [online]. Březen 2005 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://www.cbsnews.com/news/report-state-tried-schiavo-grab/>

Skupina vědců analyzovala bezprostřední mediální ohlasy na smrt Schiavo a jak z jimi vytvořené tabulky vyplývá, reakce byly striktně polarizované, podobně jako debata o celém případě.¹²

Celá tragédie obsahovala všechny ingredience k vytvoření dokonalé mediální události. Provázela ji snadno identifikovatelná tvář jedné bezbranné ženy, emocionální naléhavost a mnoho etických, náboženských i politických otázek, na které měl skoro každý vyhraněnou odpověď. To vše stálo za extrémní poptávkou, jejímuž nasycení se americká média ve velké většině nedokázala ubránit.

¹² Racine E, Amaram R, Seidler M, Karczewska M, Illes J. *Media coverage of the persistent vegetative state and end-of-life decision-making*. In *Neurology* [online]. Zář 2008. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2676957/>

3 EPIZODA „NAVĚKY NEJLEPŠÍ PŘÁTELE“

3.1 Výroba epizody

Seriál je bezpečně rozeznatelný od zbytku jakékoli produkce především pro svůj takřka antiestetický vizuál. Ačkoli je samozřejmě tvořen na počítači za pomoci špičkového animačního softwaru Maya, show si zachovává levný, primitivní vizuál prvního dílu kompletně animovaného pomocí kartonových výstřižků. Přesto však ve studiích seriálu pracují ti nejkreativnější a nejschopnější animátoři. Důvodem je produkční unikát, který se tvůrcům v průběhu let podařilo vytvořit. Vznik jedné epizody od prvního nápadu až po finální tvar trvá šest dní. To dává autorské dvojici zbraň, kterou umí využít-aktuálnost.

Když tedy ve čtvrtek 24. března 2005 zasedli Trey Parker a Matt Stone do scénářistické místnosti, byli odhodláni zrealizovat nápad o South Parkském dětském baseballovém týmu, jehož hráči hru nenávidí, ale ani přes všechnu snahu se jim nedaří prohrát. Ve stejnou chvíli však začal eskalovat případ Terri Schiavo a oběma bylo jasné, že jej budou chtít v epizodě nějak reflektovat. V komentáři k epizodě na to Parker vzpomínal: *“Všichni jsme říkali: To je šílené!...Byl to největší mediální příběh, který jsme od 11. září viděli. Musíme s něčím přijít”*.¹³

Během třiceti minut vymysleli strukturu epizody a animátoři se pustili do práce. Samotná epizoda si mezi příznivci seriálu vydobyla takovou prominenci možná i pro to, že obsahuje elegantní směsici tří fanoušky oblíbených konvencí. V první řadě je to drsná reflexe ještě probíhající mediální kontroverze. Druhým pomrknutím na diváka je parodie na béčkový film *The Last Starfighter* z roku 1984, jehož děj se v epizodě variuje. Třetí ingredience má co do činění se skutečností, že Parker a Stone jsou vášnivými hráči videoher a nenechají si uniknout žádnou příležitost tento fakt do seriálu promítnout. Zvláště uvádění nových konzolí na trh se jim často stává tématem (epizody *Běž Bože běž* nebo *Černý pátek*) a jinak

¹³*Creator Commentary: Best Friends Forever*. In South Park Studios [online]. [cit. 2016-12-22]. Dostupné z: <http://southpark.cc.com/collections/1394/season-9-creator-commentary/4>

tomu není ani u epizody *Navěky nejlepší přátelé*, ve které Kenny jako první z chlapců získá nový PlayStation Portable. S přihlédnutím k nesmlouvavosti, přímosti a explicitě jejich humoru je o to překvapivější, jak korektně a pečlivě vyrovnaně se stavějí k zobrazování herních produktů. *“Když uděláte něco takového, tak tím moc potěšíte Sony, ale zase naserete Nintendo, které si taky kupuje reklamy během seriálu, takže se jim všem snažíme dát stejný čas, protože my je máme rádi všechny a myslíme si, že na světě je dost místa pro všechny [herní konzole]”*. Skoro jako by Parker a Stone měli větší respekt k hernímu průmyslu, než k ožehavým společenským tématům či politice.

3.2 Děj epizody

Děj samotné epizody se odvíjí následovně. Cartman si rozhodne přivstat, aby byl první, kdo získá nový PlayStation Portable. Když však dorazí k obchodu zjistí, že na místě je už dlouhá fronta, v jejímž čele stojí Kenny. Ten také PSP získá a rozlíčený Eric ho může jen sledovat, jak nepřetržitě hraje hru zvanou *Nebe versus Peklo*. V té se jako jediný probouje do 60. úrovně, načež jej přejeďe dodávka, jejíž řidič hraje hru také. Kenny se ocitá v nebi, kde mu Svatý Petr vysvětluje, že jeho smrt nebyla náhoda. Satan totiž plánuje útok na násobně menší Boží království. Bůh proto stvořil PSP, aby našel vyvolené dítě, schopné vést jeho armádu proti drtivé přesile. *“V podstatě Kenny, jsi Keanu Reeves¹⁴,”* dodá archanděl Gabriel. Satan poslechne svého úlisného rádce připomínajícího Dartha Sidiousa, se kterým je, jak už je v seriálu zvykem, v nevyrovnaném a manipulativním vztahu a i přes to vyšle svou armádu směrem k nebi.

Ke zděšení andělů Kenny z nebe náhle zmizí, protože byl doktorem oživen. Chlapcova rodina není sto pochopit charakter jeho stavu a tak jim lékař pomůže přirovnáním: *“Kenny je stejný jako dřív. Jen teď je spíše jako rajče”*. A zatímco v nebi propuká panika, Kyle, Stan a Cartman naslouchají právníkovi, předčítajícímu Kennyho poslední vůli. Chlapec odkázal vše prvním dvěma zmíněným, Cartman získává pouze PSP a to jen ze soucitu k jeho ubohosti. To však obéznímu sociopatovi úplně stačí a o to více jej rozlítí zpráva o

¹⁴ *Best Friends Forever*. Comedy Central 2005. [cit. 2016-12-22]. Dostupné z: <http://southpark.cc.com/full-episodes/s09e04-best-friends-forever>

tom, že Kenny stále žije. Ničemu nepomáhá ani ztracená poslední strana závěti, která o eventualitě vegetativního stavu mluví. Eric náhle začne vzpomínat na soukromý rozhovor, ve kterém mu Kenny sdělil, že by nechtěl být podobným způsobem držen naživu a s pomocí soudu nechá odstranit vyživovací trubici z chlapcova těla. Kyle a Stan ale vědí, že Cartmanovi jde pouze o konzoli a chtějí výživu obnovit. Obě strany přilákají množství příznivců i mediální pozornosti. Satan se mezitím bojí Kennyho návratu do nebe, je však uklidněn svým rádcem, který věří, že dokáže vyživovací trubici opět navrátit. Když se jej Satan otáže jak, odpoví: *“Udělám to, co děláme vždycky. Použiju Republikány.”*

Pekelná entita začne republikánskému politikovi našeptávat věty jako *“Kdo jsme my, abychom rozhodovali, zda má Kenny žít, či zemřít?”* nebo *“Je to Boží vůle, aby žil!”*. A zatímco před branami nebe začíná jedna krvavá bitva, o nic shovívavější rozbroj se udává nad Kennyho nemocniční postelí. Cartman s liberály a Stan a Kyle s Republikány, to celé pod drobnohledem všech představitelných médií. Situaci uklidní až příchozí právník s objevenou poslední stránkou Kennyho závěti. Stojí v ní: *“Pokud se někdy ocitnu ve vegetativním stavu a budu uměle udržován při životě prosím, pro lásku Boží, hlavně mě v tom stavu neukazujte v celostátní televizi.”* Kyle nato pronese jeden ze svých moralistických monologů a poté už všichni nechají Kennyho odejít. Právě včas, aby se mohl postavit do čela nebeské armády a zvrátit průběh bitvy *“větší než na konci Pána prstenů”*, ze které však nic nevidíme a je nám pouze nadšeně vyprávěna archandělem Gabrielem. Síly dobra zvítězí, Satan zavelí k ústupu a konečně nalezne sílu se svým našeptávačem rozejít. Kenny je hrdinou a za svůj výkon získává od andělů sochu Keanu Reevese.

Obr. 3. Kenny ve vegetativním stavu

3.3 Užitá paradigmatata

Existuje nespočet scenáristických pomůcek a paradigmat. Pokud ale Parker a Stone jako hostující řečníci zavítají na kurz kreativního psaní či scenáristiky, vždy zdůrazňují dvě pro ně esenciální pravidla. Trojaktovou strukturu, kterou mají na tabuli své scenáristické místnosti vždy předkreslenou a také poučku, které říkají “*pravidlo proto a ale*”. Návaznost jednotlivých beatů by se vždy měla dát popsat slovy “*proto*” a “*ale*”, nikdy ne spojením “*a pak*”, čímž se snaží apelovat na důležitost kauzality v příběhu.¹⁵

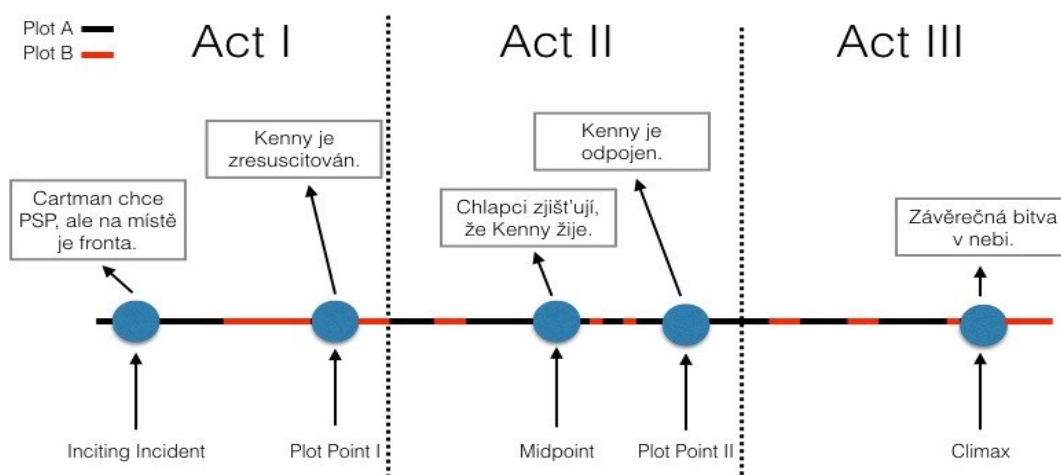
BEAT	NÁVAZNOST	AKT
Cartman chce nové PSP, ale zjišťuje, že na místě je fronta s Kennym v čele,	Proto	1
Kenny získá konzoli jako první a stále si s ní hraje,	Proto	
nedává pozor, přejede ho auto a dostává se do nebe,	Ale	
nebe není klidné místo, jak si myslíme a Kenny je vyvolený,	Ale	
Kenny je zresuscitován a nebe má problém,	Ale	
chlapci o tom nevědí a s právníkem řeší poslední vůli,	Ale	2
také oni zjišťují, že Kenny je naživu,	Ale	
Cartman chce stále PSP,	Proto	
nechává Kennyho odpojit,	Ale	
Republikáni se staví na odpor,	Ale	3
právník nachází ztracenou stránku závěti,	Proto	
Kenny umírá a zachraňuje nebe,	Proto	
dostává sochu Keanu Reevese.		

Tab. 2. Návaznosti mezi beaty

¹⁵ BRADFORD, Arthur. *6 Days to Air: The Making of South Park*. Dokumentární film. Comedy Central, 2011.

Vím, že podobné dodržování logických návazností v příběhu se může jevit samozřejmé, není tomu ale vždy tak ani u pro Městečko South Park konkurenčních seriálů. Například animovaný seriál *Griffinovi* (ang. *Family Guy*) je často kritizován jako směs navzájem nesouvisejících momentů bez skutečně nosného příběhu. Ostatně South Park stál v čele této kritiky a věnoval jí slavnou dvojepizodu *“Boje o kreslený seriál”*. V ní mimo jiné zobrazují scenáristy Griffinových jako několik Kapustňáků chovaných v akváriu, kteří pravidelně na hladinu náhodně vystrčí několik jednoslovně popsanych balónek, ze kterých je následně poskládán standartní vtip v seriálu.¹⁶ Jakkoli si to možná Parker a Stone nechtějí přiznat, satira pro ně není vedlejší produkt, ale cíl, kterému jsou ochotni podříditi i humor.

Parker a Stone, podobně jako ostatní sitcomoví scenáristé, často doplňují hlavní příběh o vedlejší linii (subplot), který mnohdy s hlavní linií nesouvisí. V *Na věky nejlepších přátelích* této struktury také využívají, avšak obě příběhové roviny spolu souvisejí a přímo se doplňují. Možnost skákat mezi dvěma liniemi pomáhá dramaturgii seriálu a jejich kontrast zase generuje humor (*“Kenny je teď už na mnohem pokojnějším místě”* říká moderátor a my vidíme anděly v nebi křičící: *“Všichni tady umřeme!”*).

Obr. 4. Trojaktová struktura epizody

¹⁶*Cartoon Wars Part II*. Comedy Central 2006. [cit. 2016-12-22]. Dostupné z: <http://southpark.cc.com/full-episodes/s10e04-cartoon-wars-part-ii>

3.4 Humor

3.4.1 Running joke a zástupný symbol

Pokud tedy důraz na kauzalitu a přesnou dramaturgickou strukturu seriál užívá k podpoře svého satirického nádechu, k udržení zábavnosti užívá celý arzenál prostředků. Jako většina podobných formátů si i South Park za léta popularity vybudoval množství *running jokes*, tím nejslavnějším asi budiž Kennyho pravidelná smrt. Podobně opakovaný vtip má však i většina jednotlivých epizod. V případě *Navěky nejlepších přátel* se jedná o přirovnání vegetativního Kennyho k rajčeti a také Keanu Reevesovi, andělé užívající sousloví “God dammit” (doslova Bože proklej) a archanděl Gabriel čichající lihový fix při každé příležitosti. Tři ze čtyř těchto principů jsou exponovány v prvním aktu a v dalších aktech se opakují či vyvíjejí. Přirovnání Kennyho k rajčeti slyšíme až na začátku druhého aktu a v průběhu se vlastně stává symbolem jednoho pohledu na celou eticky složitou situaci. Na závěr příznivci udržování při životě křičí “Kenny!”, zatímco jejich odpůrci křičí “rajče!”. Podobným zástupcem určitého principu se v seriálu stala například dvojice “výkalový sandwich a obří vyplachovač” (ang. “*turd sandwich and giant douche*”) dva odpudiví školní maskoti, kteří soupeří o přízeň studentů.¹⁷ Spojení “výkalový sandwich a obří vyplachovač” se v seriálu stalo symbolem nucené volby mezi dvěma podobně nevábnými možnostmi hned několikrát, naposledy ve 21. sérii jako reakce na volební souboj mezi Hillary Clinton a Donaldem Trumpem.¹⁸ Právě tato heslovitá pojmenování konkrétních principů či problémů zprůzračňují satirický přesah seriálu a zároveň propůjčují satirizovanému často ještě humornější podobu.

¹⁷ *Douche and Turd*. Comedy Central 2004. [cit. 2016-12-22]. Dostupné z:

<http://southpark.cc.com/full-episodes/s08e08-douche-and-turd>

¹⁸ *Pc Principal Final Justice*. Comedy Central 2015. [cit. 2016-12-22]. Dostupné z:

<http://southpark.cc.com/full-episodes/s19e10-pc-principal-final-justice#source=6154fc40-b7a3-4387-94cc-fc42fc47376e:19eabca7-b00f-4a06-ac66-c9529cef2834&position=10&sort=!airdate>

3.4.2 Obrácená morálka

Se seriálem je často spjat přídomek “subversivní”, který představuje, dle mého, dvě různé kategorie. Subversivitu obsahovou a formální. Tu obsahovou bych pro absenci lepšího pojmenování nazval převrácenou morálkou. Postavy na straně “dobra” ve víru událostí napáchají největší škody, zlo nakonec nechtěně všechny zachrání. To, co je považováno za prospěšné a žádoucí, se všem stane osudným a co je chápáno jako nebezpečné a neetické, se ukáže jako užitečné a účinné. V čím absurdnější míře se dá principu užít, tím lépe. Tak například v díle *Vánoce woodlandských zvířátek* se musí mláďata pumy pod Stanovým dohledem naučit provádět potrat, aby zamezili zrození antikrista. Jindy v epizodě *Spravedlnost korektního ředitele* celé městečko začne řešit konflikty pomocí zbraní a zjistí, že zbraně jsou pro tento účel ideální. Převrácená morálka *Na věky nejlepších přátel* spočívá především v Satanovi, snažícím se Kennyho znovu napojit na umělou výživu (zaujímá tedy zdánlivě humanistický postoj) a andělech, snažících se Kennyho dostat zpět na onen svět. Nositelem převrácené morálky bývá často Cartman, který i zde stojí v čele zástupu lidí obhajujících právo na vlastní definici odchodu z toho světa, to ale jen proto, aby získal hračku. Ostatně přístup k morálce a neustálé karikování dospělých a jejich institucí je asi nejdiskutovanějším aspektem seriálu. To, co se však může zdát jako snaha o povrchní znesvěcování, je dle mého názoru naopak mnohem autentičtější reflexí dětství a dospívání. Jak píše James Rennie: “*Sexuální výchova se nejlépe učí na hřišti, Šéf umí zodpovědět většinu osobnějších otázek studentů během oběda a obdivuhodné množství učebních plánů pana Garrisona je založeno na zrušených televizních seriálech...South Parkský model dětského učení úmyslně zesměšňuje neschopnost veřejného školství smysluplně přispět k většině aspektů vývoje [dítěte]...*”¹⁹ Zkrátka ve vztahu k zobrazování reality považuje seriál za kardinální hřích nepravdivost a neupřímnost. Jeho ambicí je zobrazovat do absurda vyhnanou realitu a tou je často i fakt, že dobro není odměněno, zlo potrestáno a ty nejpodstatnější věci v životě se člověk naučí mimo instituce k tomu určené.

¹⁹ WEINSTOCK, Jeffrey Andrew, 2008. *Taking South Park Seriously*. SUNY Press. ISBN 978-0-7914-7565-2.

3.4.3 Formální subverse

Formální subverse se v seriálu manifestuje především všudypřítomnou intertextualitou, bořením čtvrté zdi a pomrkáváním po divákovi. Od *Terrance a Phillipa*, primitivní a vulgární show, která slouží jako odkaz na seriál samotný, přes časté a přímé odkazy k ostatním seriálům (*Simpsonovi*, *Griffinovi*), až po vědomé hry s diváckým očekáváním při zobrazení Proroka Mohameda v epizodách “200 a 2001.” *Na věky nejlepší přátelé* zase po celou dobu směřují k obří závěrečné bitvě, ze které však nakonec nic nevidíme a je nám pouze dráždivě převyprávěna za pomoci těch nejmegalomanštějších přirovnání samotným archandělem Gabrielem.

3.4.4 Karneval

Ruský literární kritik Michail Bachtin ve svém díle *Francois Rabelais a lidová kultura středověku a renesance* představuje termín karneval či karnevalová kultura. Nazývá tak záměrnou subversi revoltující proti řádům, jejíž humor vychází z obecné relativizace a chaosu.²⁰ Koncept se odvolává na tradici renesančních karnevalů, kterým byly tyto atributy vlastní. Právě převrácením tradiční morálky, nedůvěrou k autoritám, fascinací nízkým humorem, vzpourou proti tradiční estetice (již samotné vizuální provedení seriálu je podvratné), vulgárností a explicitností násilí, intertextualitou a kultovním následováním, tím vším seriál koncept naplňuje. Avšak na rozdíl od trash kultury nebo filmů Johna Walterse, *South Park* není antiintelektuální ani antiumělecký. Nad vši neúctou se skoro vždy vznáší upřímná touha upozornit na konkrétní pokrytectví, společenskou přetvářku nebo obecnou krutost. Během produkce epizody proběhla v týmu debata, zda má být na jejím konci skutečně zobrazena závěrečná bitva. Trey Parker se ale rozhodl pro rychlé a humorné řešení, protože chtěl dát více prostoru “pozemské” části. To dokazuje, že promyšlené “running jokes”, zesměšňující symboly zastupující hlubší problém, převrácená morálka i sebe-uvědomělá forma vyzývající divákovu participaci, to vše jsou nástroje k vytvoření zábavného tvaru, který ale pamatuje na závažný kontext, o kterém pojednává. Nad zdánlivým cynismem se skoro vždy vznáší duch podivně důsledné morálky. To dává

²⁰ BACHTIN, Michail Michajlovič. *François Rabelais a lidová kultura středověku a renesance*. Přeložil Jaroslav KOLÁR. Praha: Argo, 2007. Každodenní život. ISBN 978-80-7203-776-6.

epizodě a seriálu obecně kvalitu, kterou by mnoho lidí u Městečka South Park nečekala a to humanitu.

4 PŘIJETÍ EPIZODY

Epizoda byla odvysílána 30. března 2005 ve 20:00 východního času, tedy asi jedenáct hodin po údajném času smrti Terri Schiavo, v den, kdy veřejný zájem o dění kolem celého případu kulminoval. Dostalo se jí především pozitivních reakcí a časem se stala jednou z nejzásadnějších a fanoušky nejoblíbenějších. Na serveru *IMDB* má epizoda 8,7 z 10 bodů na základě 1435 hodnocení a server *ING* označil epizodu za devátou nejlepší.²¹²²

Ve své knize *The Deep End of South Park* se Leslie Stratyner pozastavuje nad schopností tvůrců “otevírat tak náročné problémy jako je právo na život...a jejím [epizody *Navždy nejlepší přátelé*] lehkovážným přístupem, kterým si vysloužila množství uznání.”²³ ... Jeffrey Weinstock zase píše: “Takovéto epizody [*Kenny umírá, Cartman kouří a Navěky nejlepší přátelé*] se vysmívají užívání vlády k prosazování úzce definované morální agendy “práva na život” představované jako reprezentace “Boží vůle”, taktiky obecně užívané pravicovými konzervativci.”²⁴

Měsíc po odvysílání epizody získal seriál prestižní *Peabody Award* za “šlapání na kuří oka striktním sociálním komentářem”. Trey Parker při převzetí prohlásil “Když jsme s Mattem začali dělat *South Park*, položili jsme si dvě otázky: Co znamená sociální zodpovědnost ve sdělovacích prostředcích a jak se umělec může zasadit o změnu”. Místnost propukla v

²¹ *Best friends forever*. In *IMDB* [online]. Prosinec 2016 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0763046/>

²² *THE TOP 10 SOUTH PARK EPISODES*. In *ING* [online]. Prosinec 2016 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://www.ign.com/articles/the-top-10-south-park-episodes>

²³ STRATYNER, Leslie; KELLER, James R., eds. (2009). *The Deep End of South Park: Critical Essays on Television's Shocking Cartoon Series*. McFarland. pp. 7, 9. ISBN 978-0-7864-4307-9. Retrieved August 6, 2009.

²⁴ WEINSTOCK, Jeffrey Andrew, 2008. *Taking South Park Seriously*. SUNY Press. ISBN 978-0-7914-7565-2.

hlasitý smích.²⁵ Asi nejvýznamnějším uznáním se stal zisk ceny Emmy za “*vynikající animovaný program kratší než hodinu*”. Úspěch od té doby zopakovali ještě čtyřikrát.

²⁵ *South Park*. In Peabody Awards [online]. [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://www.peabodyawards.com/award-profile/south-park>

5 ZÁVĚR

V epizodě *Boje o kreslený seriál II* říká ředitel televizní společnosti Terranci a Philipovi: „*A pokud se ptáte mě, tak se váš seriál stal tak kazatelským a plným poselství, že jste úplně zapomněli, jak být zábavní!*“ Jako obvykle se skrze postavy dvou kanadských komiků obrátili tvůrci k sobě samým, avšak pojednou snad neměli pravdu. Městečko South Park si i po dvaceti letech drží břitkost, aktuálnost a nekompromisní, někdy i rouhačský způsob satiry. Především se však stále, i po 20 sériích a 277 epizodách, jedná o enormně zábavnou podívanou.

Může za to především silná osobnost, intelekt a sehranost obou tvůrců a také několik tradičních i pro ně specifických postupů, které ve své práci důsledně dodržují. Trojaktová struktura, kauzalita, opakované vtipy, které se stávají zástupnými symboly konkrétních principů, obrácená morálka, sebeuvědomělost, subverse a bezpodmínečná upřímnost ve vztahu k realitě a životě v ní. Roli také hraje specifické ideové vymezení tvůrců a tedy i seriálu vždy stojící v opozici proti autoritářství, zneužívání moci a extrémismu, zároveň ale také proti přílišné servilitě, nepodloženému idealismu a neschopnosti přijmout zodpovědnost za vlastní činy. Tím si program vydobyl unikátní pozici v americkém veřejném prostoru a snad i proti prvotnímu záměru svých tvůrců se stal respektovaným hlasem rozumu a „vyváženosti“ v tom nejlepším slova smyslu.

Nakonec mne Městečko South Park naučilo rozlišovat dva pojmy – explicitu a vulgaritu. Když jsou třeba ve 21. století mladé dívky během vysokoškolské soutěže krásy nuceny defilovat v bikinách, nejedná se o nic explicitního, protože obdobný pohled se naskytne kterémukoli návštěvníkovi veřejného bazénu. Přesto mi to v něčem přijde enormně vulgární. Naproti tomu existuje mnoho děl, která jsou ve svém obsahu naprosto explicitní, s touto otevřeností však nakládají upřímně a s cílem promluvit o lidskosti. A takový je dle mého i seriál o čtyřech čtvrtáčích, kteří sice naprosto explicitně, ale vždy autenticky, upřímně a bez postranních úmyslů glosují svět kolem nich.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] WILD, David. *South Park's Evil Geniuses and the Triumph of No-Brow Culture*. Časopis Rolling Stone. Dostupné z: <http://www.rollingstone.com/tv/features/south-parks-evil-geniuses-and-the-triumph-of-no-brow-culture-20150113>
- [2] WEINSTOCK, Jeffrey Andrew, 2008. *Taking South Park Seriously*. SUNY Press. ISBN 978-0-7914-7565-2.
- [3] PONIEWOZII, James. *10 Questions for Matt Stone and Trey Parker*. Časopis TIME. Dostupné z: <http://content.time.com/time/magazine/article/0,9171,1169882,00.html>
- [4] *Trey Parker and Matt Stone talk Team America*: In Movieweb [online]. Únor 2016 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: www.movieweb.com/trey-parker-and-matt-stone-talk-team-america-world-police/
- [5] GARDINER, Judith Kegan. *Why Saddam Is Gay: Masculinity Politics in South ParBigger, Longer, and Uncut*. Časopis Quarterly Review of Film and Video. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10509200590449958?journalCode=gqrf20>
- [6] *The Schiavo Case Receives Strong Media Coverage*. In PBS [online]. Březen 2005 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: http://www.pbs.org/newshour/bb/media-jan-june05-schiavo_3-24/
- [7] *Report: State Tried Schiavo Grab*. In CBS News [online]. Březen 2005 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://www.cbsnews.com/news/report-state-tried-schiavo-grab/>
- [8] Racine E, Amaram R, Seidler M, Karczewska M, Illes J. *Media coverage of the persistent vegetative state and end-of-life decision-making*. In Neurology [online]. Září 2008. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2676957/>

- [9] BACHTIN, Michail Michajlovič. *François Rabelais a lidová kultura středověku a renesance*. Přeložil Jaroslav KOLÁR. Praha: Argo, 2007. Každodenní život. ISBN 978-80-7203-776-6.
- [10] *THE TOP 10 SOUTH PARK EPISODES*. In ING [online]. Prosinec 2016 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://www.ign.com/articles/the-top-10-south-park-episodes>
- [11] STRATYNER, Leslie; KELLER, James R., eds. (2009). *The Deep End of South Park: Critical Essays on Television's Shocking Cartoon Series*. McFarland. pp. 7, 9. ISBN 978-0-7864-4307-9. Retrieved August 6, 2009.
- [12] *South Park*. In Peabody Awards [online]. [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://www.peabodyawards.com/award-profile/south-park>

SEZNAM AUDIOVIZUÁLNÍCH ZDROJŮ

- [1] *Late Show with David Letterman*. Talkshow. CBS. 15. března 2006.
- [2] MESSICK, Graham. 60 minutes: Parker & Stone's subversive comedy. CBS, 2011. *Publicistický profil tvůrců*
- [3] *Terri Schiavo Documentary: The Case's Enduring Legacy*. In The New York Times [online]. Duben 2014. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=OrQ3tIabvM>
- [4] *Creator Commentary: Best Friends Forever*. In South Park Studios [online]. [cit. 2016-12-22]. Dostupné z: <http://southpark.cc.com/collections/1394/season-9-creator-commentary/4>
- [5] *Best Friends Forever*. Comedy Central 2005. [cit. 2016-12-22]. Dostupné z: <http://southpark.cc.com/full-episodes/s09e04-best-friends-forever>
- [6] BRADFORD, Arthur. *6 Days to Air: The Making of South Park*. Dokumentární film. Comedy Central, 2011.
- [7] *Cartoon Wars Part II*. Comedy Central 2006. [cit. 2016-12-22]. Dostupné z: <http://southpark.cc.com/full-episodes/s10e04-cartoon-wars-part-ii>
- [8] *Douche and Turd*. Comedy Central 2004. [cit. 2016-12-22]. Dostupné z: <http://southpark.cc.com/full-episodes/s08e08-douche-and-turd>
- [9] *Pc Principal Final Justice*. Comedy Central 2015. [cit. 2016-12-22]. Dostupné z: <http://southpark.cc.com/full-episodes/s19e10-pc-principal-final-justice#source=6154fc40-b7a3-4387-94cc-fc42fc47376e:19eabca7-b00f-4a06-ac66-c9529cef2834&position=10&sort=!airdate>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek - 1 Ústřední čtveřice seriálu.....	10
Obrázek - 2 Tvůrci se vymezují proti extrémům na obou stranách.....	12
Obrázek - 3 Kenny ve vegetativním stavu.....	18
Obrázek - 5 Trojaktová struktura epizody.....	20

SEZNAM TABULEK

Tabulka - 1 Mediální charakterizace ukončení životní podpory v případě Schiavo.....	14
Tabulka - 2 Návaznosti mezi beaty.....	19

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P 1: CD-Rom – Teoretická bakalářská práce v elektronické podobě

**PŘÍLOHA P I: CD-ROM – TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE V
ELEKTRONICKÉ PODOBĚ**